
FOLKETINGET

Europaudvalget

Til: Udvalgets medlemmer

Dato: 31. maj 2016

Foreløbigt referat af Europaudvalgets møde 13/5-16

Til brug for Europaudvalgets møde fredag den 3. juni 2016 omdes foreløbigt referat af udvalgets møde den 13. maj 2016, hvor udlændinge-, integrations- og boligministeren forelagde sager vedr. Den Europæiske grænse- og kystvagt, visumliberalisering og migration.

Med venlig hilsen

Mette Nielsen,
Udvalgsassistent

Punkt 2. Rådsmøde nr. 3465 (retlige og indre anliggender) den 20. maj 2016

Udlændinge-, integrations- og boligministeren: Migrationsstrømmene til Europa er faldet markant over de seneste uger. Det skyldes bl.a. lukningen af grænsen mellem Makedonien og Grækenland og formentlig EU's aftale med Tyrkiet fra den 18. marts. Men det er alt for tidligt at afblæse den europæiske migrations- og flygtningekrise. Det er også konklusionen i Kommissionens seneste rapport om migrationssituationen. Vi skal endnu ikke på nogen måde forvente, at tingene er løst.

RIA-mødet den 20. maj er det tredje ekstraordinære og det femte rådsmøde i alt i år. Som jeg også sagde sidste gang, jeg var i Europaudvalget, skal vi diskutere en rådsmødedagsorden med et temmelig ambitiøst sigte. Det kommer bl.a. til udtryk i formandskabets ambition om, at vi på mødet den 20. maj skal nå til politisk enighed om Kommissionens forslag til at styrke og udvide mulighederne for at suspendere de visumfritagelsesaftaler, vi har indgået og indgår med tredjelande. Det er efter min opfattelse et meget vigtigt tiltag fra Kommissionens side. Hvis ikke tredjelandene lever op til de aftaler, vi har indgået, skal der selvfølgelig være mulighed for hurtigt og effektivt at suspendere visumfritagelsen for at sikre både håndteringen af migrationsstrømmene og Europas sikkerhed. Det vender jeg tilbage til. Bortset fra et enkelt punkt på dagsordenen, der hører under Justitsministeriet er mødet reserveret det, vi kalder indenrigsdagsordenen. Endelig vil jeg til sidst orientere om en sag ved EU-domstolen.

- 1. Den Europæiske grænse- og kystvagt: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Den Europæiske Grænse- og Kystvagt og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 2007/2004, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 863/2007 og Rådets beslutning 2005/267/EF (førstebehandling)**
– *Fremskridtsrapport*

KOM (2015) 0671

Rådsmøde 3465 – bilag 1 (sammenotat side 2)

KOM (2015) 0671 – bilag 525 (brev fra udlændinge-, integrations- og boligministeren om forhandlingsoplæg den 1/4-16 vedrørende forslag om en europæisk grænse- og kystvagt)

KOM (2015) 0671 – bilag 524 (brev til udlændinge-, integrations-, og boligministeren fra Folketingets Europaudvalg vedr. opfølgning på ministerens forelæggelse i Europaudvalget 1/4-16 2016 vedr. den europæiske grænse- og kystvagt)

KOM (2015) 0671 – bilag 4 (notat i opfølgning af forhandlingsoplæg 1/4-16 om forslag om en europæisk grænse- og kystvagt)

KOM (2015) 0671 - svar på spm. 1 om hvorfor der ikke er tale om suverænitetsafgivelse, når Rådet kan tvinge et medlemsland til at indføre grænsekontrol ved hele eller dele af landets interne grænser, fra udlændinge-, integrations- og boligministeren

EU-note (15) – E 21 (EU-note om Fælles Grænse- og kystvagtagentur)

EUU alm. del (15) – bilag 608 (internt) (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (15) – bilag 617 (udvalgsmødereferat side 807 FO, forhandlingsoplæg forelagt 19/4-16)

Udlændinge-, integrations- og boligministeren: Det første punkt på dagsordenen er forslaget om en europæisk grænse- og kystvagt. Her skal jeg blot orientere om, at trilogforhandlingerne med Europa-Parlamentet er indledt. Europa-Parlamentet har fremlagt mange forslag til ændringer til Kommissionens oprindelige forslag af 15. december. Mange af disse forslag er der allerede taget hånd om i Rådet. Det er fortsat formandskabets plan, at den europæiske grænse- og kystvagt skal vedtages endeligt i juni. På rådsmødet forventer jeg, at formandskabet vil orientere os om status på forhandlingerne med Europa-Parlamentet.

2. Migration

- *Implementering af EU-Tyrkiet-erklæringen af 18. marts 2016 – Seneste udvikling – Udveksling af synspunkter*

KOM (2016) 0231

Rådsmøde 3465 – bilag 1 (sammenfatning side 16)

Det Europæiske Råd 17-18/3-16 – bilag 7 (konklusioner fra mødet i Det Europæiske Råd 17-18/3-16)

EUU alm. del - svar på spm. 40 om græske kystbevogtningsfartøjer og Frontex-fartøjer, der opsamler bådflugtninge i græsk farvand, ikke må sejle disse til Tyrkiet, fra udlændinge-, integrations- og boligministeren

EUU alm. del - svar på spm. 42, om hvorvidt danske udlændingemyndigheder betragter Tyrkiet som et sikkert tredjeland og hvilke kriterier der er afgørende for, om et land kan betragtes som sikkert tredjeland, fra udlændinge-, integrations- og boligministeren

EUU alm. del - svar på spm. 43 om, hvilke kriterier der er afgørende for, om EU betragter et land som sikkert tredjeland – herunder landets grad af tilslutning til og efterlevelse af FN's flygtningekonvention fra 1951, fra udlændinge-, integrations- og boligministeren

EUU alm. del - svar på spm. 48 om ministerens udtalelse på Europaudvalgets møde 4/3-16 om, at Flygtningenævnet i hver enkelt asylsag tager konkret stilling til, hvorvidt Tyrkiet er et sikkert tredjeland, fra udlændinge-, integrations- og boligministeren

EUU alm. del - svar på spm. 49 om, hvorvidt Tyrkiet opfylder krav til et sikkert tredjeland, fra udlændinge-, integrations- og boligministeren

EUU alm. del - svar på spm. 50 om, hvorvidt Tyrkiet opfylder krav til et sikkert tredjeland, jf. artikel 39, stk. 2 i direktiv om fælles procedure for tildeling og fratagelse af international beskyttelse, fra udlændinge-, integrations- og boligministeren

EUU alm. del - svar på spm. 51 om, ministeren kan bekræfte, at Tyrkiet har ratificeret FN's flygtningekonvention med geografisk forbehold, fra udlændinge-, integrations- og boligministeren

EUU alm. del - svar på spm. 52 om, ministerens kommentarer til Human Rights Watchs pressemeddelelse af 23/11-15 "Turkey: Syrians Pushed Back at the Border", fra udlændinge-, integrations- og boligministeren

EUU alm. del - svar på spm. 53 om, ministerens kommentarer til Amnesty Internationals rapport "Europe's Gatekeeper – Unlawful Detention and Deportation of Refugees from Turkey", fra udlændinge-, integrations- og boligministeren

EUU alm. del - svar på spm. 70 om ministerens svar på B 107 - spm. 6, 7 og 21 i Finansudvalget om flygtningefaciliteten for Tyrkiet, fra udlændinge-, integrations- og boligministeren, kopi til udenrigsministeren

EUU alm. del - svar på spm. 71 om, hvorvidt Danmark har en menneskeretlig forpligtelse til at sikre sig, at asylansøgere, som overdrages fra danske myndigheder til Grækenland, ikke risikerer at blive videresendt til menneskerettighedskrænkelser, f.eks. i Tyrkiet, fra udlændinge-, integrations- og boligministeren

EUU alm. del (15) – bilag 608 (internt) (kommenteret dagsorden)

Udlændinge-, integrations- og boligministeren: Under andet punkt på dagsordenen lægger formandskabet op til udveksling af synspunkter i forhold til EU-Tyrkiet-erklæringen af 18. marts 2016. Det fremgår bl.a. af erklæringen, at alle nye irregulære migranter, som ankommer fra Tyrkiet til de græske øer fra den 20. marts 2016, vil blive tilbageført til Tyrkiet. Det fremgår endvidere, at EU for hver syrer, der tilbageføres til Tyrkiet, vil genbosætte én syrisk flygtning, der opholder sig i Tyrkiet. Erklæringen indeholder ligeledes tekst om fremskyndelse af visumliberalisering for Tyrkiet samt mulighed for supplerende finansiering på 3 mia. euro til flygtninge i Tyrkiet, når de 3 mia. euro under EU-Tyrkiet-handlingsplanen er distribueret.

Formandskabet har endnu ikke meddelt, hvilke emner man ønsker drøftet. Derfor blot enkelte foreløbige bemærkninger fra min side. For regeringen er det vigtigste, at vi alle – dvs. medlemsstaterne, Kommissionen, Den Europæiske Udenrigstjeneste og relevante tredjelande – arbejder tæt sammen om at udmønte og håndhæve eksisterende lovgivning og allerede indgåede aftaler, herunder navnlig med Tyrkiet. Sker det, er der håb om, at vi kan bidrage til en stabilisering af den nuværende situation.

Kenneth Kristensen Berth nævnte, at der ifølge samlenotatet var blevet konstateret 487 ulovlige grænsekrydsninger mellem Tyrkiet og Grækenland i perioden 27. april til 3. maj. Hvor mange grænsekrydsninger havde der været fra 20. marts til 27. april, hvor aftalen med Tyrkiet var gældende? Ministeren kunne eventuelt oversende svaret.

Kenneth Kristensen Berth bemærkede også, at der ikke var samtidighed mellem EU's tilbagesendelse af syrere og genbosættelserne af syrere i EU. Ifølge regeringens materiale var der sendt 14 syrere til Tyrkiet fra Europa, som ikke havde ønsket at søge asyl, mens 135 syrere fra Tyrkiet var blevet genbosat i Europa – næsten ti gange så mange som den anden vej. Hvordan kunne det være? Han håbede ikke, det var en udvikling, der ville fortsætte.

Udlændinge-, integrations- og boligministeren ville oversende antallet af ulovlige grænsekrydsninger i den nævnte periode.

Det var korrekt, at der ikke var samtidighed af tilbagesendelse og genbosættelse. Der havde været et ønske om at være på forkant for at vise velvilje. Meningen var dog, at der skulle være samtidighed.

Zenia Stampe nævnte, at man bistår Grækenland med at overholde EU's del af aftalen med at registrere og tilbagesende flygtninge. Danmark bidrager f.eks. med personel. Hvad gør man for at følge op på, om Tyrkiet overholder sine forpligtelser over for de tilbagesendte flygtninge, bl.a. hvad angår leveforholdene. Følger man op på det i forbindelse med aftalen? Og bistår man med det?

Udlændinge-, integrations- og boligministeren svarede, at det er en del af aftalen, at der skal være styr på tingene i Tyrkiet, og de får en klækkelig betaling fra EU. Hun var på vej til Lesbos for at besøge de danske medarbejdere og se deres arbejdsforhold, som ikke havde været nemme.

3. Visumpolitik

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2016) 0142, KOM (2016) 0236, KOM (2016) 0279, KOM (2016) 0277

Rådsmøde 3465 – bilag 1 (samlenotat side 20)

EUU alm. del (15) – bilag 608 (internt) (kommenteret dagsorden)

Udlændinge-, integrations- og boligministeren: Det tredje punkt på dagsordenen drejer sig om visumpolitikken. Kommissionen har på baggrund af langstrakte forhandlinger med Georgien, Kosovo, Tyrkiet og Ukraine fremsat forslag om ændring af visumforordningen med henblik på at gøre de fire lande visumfri. Forud for Kommissionens forslag har der været ført visumfrihedsdialoger baseret på individuelle handlingsplaner, som fastlægger de mange krav, de respektive lande skal leve op til for at opnå visumfrihed.

Inden jeg kommer til, hvordan regeringen stiller sig i forhold til Kommissionens forslag, vil jeg også nævne et andet nyt forslag fra Kommissionen, der blev fremlagt i sidste uge. Der er tale om en ændring af visumforordningen. Formålet er at styrke og udvide den såkaldte suspensionsmekanisme. Helt konkret er det en mekanisme, der regulerer betingelserne for, hvornår visumfrihed, der er tildelt et tredjeland, kan suspenderes.

Der er fra flere sider rejst kritik af den eksisterende suspensionsmekanisme, som vurderes at være utilstrækkelig. Den eksisterende forordning giver mulighed for midlertidigt at suspendere et tredjeland, der har opnået visumfrihed, i tilfælde af en nødsituation, hvor der vurderes, at der er behov for en hurtig reaktion for at løse vanskeligheder, som mindst en medlemsstat står overfor.

Med Kommissionens forslag om ændring af suspensionsmekanismen foreslås det, at mekanismen styrkes og udvides. Mekanismen skal ikke længere kun kunne bringes i anvendelse i nødsituationer, men mere generelt i tilfælde, hvor visumfrihed fører til betydelig stigning i antallet af illegale immigranter, ubegrundede ansøgninger om asyl, eller afviste anmodninger om tilbagetagelse. Derudover foreslås det, at mekanismens anvendelsesområde udvides til også at omfatte den situation, hvor tredjelandet ikke overholder en aftale indgået med EU om at tilbagetage ikke kun egne, men også andre tredjelandsstatsborgere, der har passeret gennem tredjelandet.

I betragtning af den aktuelle migrations- og flygtningesituation i Europa, men også i lyset af de aktuelle dialoger med Georgien, Kosovo, Tyrkiet og Ukraine er det efter regeringens og alle andre medlemsstaters opfattelse væsentligt, at suspensionsmulighederne styrkes

og udvides. Det er forventningen, at drøftelserne på rådsmødet først og fremmest vil dreje sig om suspensionsmekanismen. Formandskabet har netop meddelt, at man formentlig vil lægge op til at opnå politisk enighed i Rådet om forslaget. Derimod lægges der fra formandskabets side alene op til en politisk drøftelse af Kommissionens forslag om at tildele fire lande visumfrihed. Med andre ord vil der først på et senere rådsmøde blive taget stilling til, hvorvidt der skal gives visumfrihed til de fire lande.

Det fremgår af Kommissionens fremskridtsrapporter for Ukraine og Georgien, at alle krav i visumhandlingsplanen for disse lande er opfyldt. Tilsvarende har Kommissionen den 4. maj 2016 tilkendegivet, at Kosovo opfylder alle krav, da det er Kommissionens forståelse, at Kosovo har ratificeret grænseaftalen med Montenegro og styrket deres resultater i bekæmpelsen af organiseret kriminalitet, på tidspunktet for forslagets vedtagelse. Endelig fremgår det af Kommissionens fremskridtsrapport for Tyrkiet, at Tyrkiet endnu ikke har opfyldt alle kravene. Jeg vil gerne understrege, at regeringen alene støtter forslag om visumfrihed til tredjelande, når de lever op til de ganske omfattende krav fra EU's side.

Kenneth Kristensen Berth spurgte til fremskridtsrapporten for Tyrkiet. Det var løjerligt, at Lars Løkke Rasmussen for halvanden måned siden havde fortalt udvalget, at det ville blive meget vanskeligt for Tyrkiet at opfylde alle kravene. På det tidspunkt var måske en tredjedel af kravene opfyldt. Nu var det kun 7 af de 72 krav, der manglede at blive opfyldt. Ud fra fremskridtsrapporten havde han indtryk af, at man bare konkluderede, at tingene var opfyldt, uden at der er sikkerhed for det.

Det var positivt, at regeringen ikke ville støtte, at Tyrkiet får visumfrihed på nuværende tidspunkt, men fordi visumliberalisering vedtages ved kvalificeret flertal, var det afgørende at få en fornemmelse af, hvor alene Danmark står med sit synspunkt. Kunne ministeren sige noget om de andre landes positioner – eventuelt for lukkede døre?

Ministeren havde sagt, at der ville blive taget stilling til visumliberalisering på et senere tidspunkt. Forventede ministeren at det ville ske på mødet den 9.-10. juni?

Udlændinge-, integrations- og boligministeren svarede, at det ikke var syv helt ligegyldige punkter, Tyrkiet ikke har kunnet opfylde. Det var f.eks. foranstaltninger for at forhindre korruption; lovgivning på området beskyttelse for persondata svarende til EU-standarder; operationel samarbejdsaftale med Europol; tilbud om effektivt juridisk samarbejde om kriminalsager til alle EU-medlemslande og en revidering af den tyrkiske terrorlovgivning og retspraksis på området med henblik på at tilpasse den EU-standarder. Når man har så lang en liste, vil der være nogle punkter man hurtigt kan opfylde, og en tung ende. Tyrkiet skulle opfylde alle punkter for at opnå visumfrihed.

På spørgsmålet om, hvordan andre lande stiller sig, svarede ministeren, at man ikke havde haft diskussionen 1 til 1, men billedet var, så vidt hun havde hørt det, entydigt sådan, at Tyrkiet skulle opfylde kriterierne.

Kenneth Kristensen Berth gentog, om det var på mødet den 9.-10. juni, der skulle træffes afgørelse om visumfritagelsen.

Udlændinge-, integrations- og boligministeren sagde, at det kunne det være, men man kendte endnu ikke tidsplanen. Hun ville komme til udvalget, hvis det blev sådan.

4. Schengenområdetets funktion

- *Opfølgning på meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd og Rådet: "Tilbage til Schengen - En køreplan" - Fremskridtsrapport og udveksling af synspunkter*

KOM (2016) 0120, KOM (2016) 0275

Rådsmøde 3465 – bilag 1 (samlenotat side 27)

EUU alm. del (15) – bilag 608 (internt) (kommenteret dagsorden)

Udlændinge-, integrations- og boligministeren: Som jeg har meddelt udvalget, var jeg i sidste uge medunderskriver på et brev til Kommissionen, hvori Tyskland, Frankrig, Østrig, Sverige og Danmark anbefalede Kommissionen at opfordre medlemsstaterne til at vedtage en henstilling om, at den midlertidige grænsekontrol, der er etableret på en lang række indre Schengengrænser, herunder på den dansk tyske grænse, opretholdes, så længe der fortsat er alvorlig usikkerhed om kontrollen med den ydre grænse, og så længe der fortsat befinder sig et stort antal uregistrerede migranter i EU. Kommissionen svarede den 4. maj ved netop at fremlægge et forslag med en henstilling til medlemsstaterne om at bibeholde kontrollen på udvalgte indre grænser.

Og jeg er glad for at kunne orientere udvalget om, at Rådet i går vedtog Kommissionens forslag. Det viser, at et stort flertal af de øvrige medlemsstater deler vores opfattelse af, at det fortsat er nødvendigt at opretholde en midlertidig grænsekontrol ved udvalgte indre grænser. Konsekvensen er, at Danmark såvel som Sverige, Tyskland, Østrig og Norge kan beholde den aktuelle kontrol ved de indre grænser indtil midten af november.

Udg. 5. (Evt.) Reform af det fælles europæiske asylsystem

- *Udveksling af synspunkter*

KOM (2016) 0271, KOM (2016) 0270, KOM (2016) 0272

Rådsmøde 3465 – bilag 1 (samlenotat side 33)

EUU alm. del (15) – bilag 608 (internt) (kommenteret dagsorden)

6. Eventuelt

a) Orientering om en verserende sag (sag C-115/15, NA) ved EU-Domstolen

EUU alm. del (141) – bilag 553 (notat om afgivelse af indlæg i EU-Domstolens præjudicielle sag C-115/15, NA)

Udlændinge-, integrations- og boligministeren: Afslutningsvist skal jeg kort orientere udvalget om en aktuel sag ved EU Domstolen. Der er tale om den såkaldte N.A.-sag. Udvalget blev skriftligt orienteret om sagen i maj 2015. Sagen er forelagt af en britisk domstol, som har stillet EU-Domstolen en række præjudicielle spørgsmål om ret til ophold for familiemedlemmer til en unionsborger. Bl.a. rejses spørgsmålet, om en tredjelandsstatsborger bevarer sin ret til ophold efter opholdsdirektivet, hvis tredjelandsstatsborgeren skilles fra en unionsborger, der forinden er udrejst fra værtsmedlemsstaten.

Domstolen har til orientering behandlet et lignende spørgsmål i en dom fra 2015. I denne dom fastslog Domstolen blandt andet, at en tredjelandsstatsborger mister sin ret til ophold, når unionsborgeren, som opholdsretten er afledt fra, forlader værtsmedlemsstatens område. Generaladvokaten fremsatte til orientering den 14. april 2016 sit forslag til afgørelse i sagen. Et sådant forslag til afgørelse er ikke bindende for EU-Domstolen.

Datoen for den endelige dom fra EU-Domstolen er endnu ikke fastlagt, men må forventes afsagt i løbet af sommeren.

7. Siden sidst

Udlændinge-, integrations- og boligministeren: Afslutningsvist er der blot tilbage at sige, at jeg allerede om et par uger eller tre vender tilbage til udvalget forud for det næste RIA-møde den 9.-10. juni.